

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування

Кафедра публічного управління, адміністрування та інформаційної
діяльності

06-14-270М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для практичних робіт та виконання самостійної роботи
з освітнього компонента «Тренінг з фаху»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за
освітньо-професійною програмою
«Публічне управління та адміністрування»
спеціальності «Публічне управління та адміністрування»
заочної форми навчання

Рекомендовано
Науково-методичною радою з якості
ННІЕМ
Протокол № 8 від 22 травня 2023 р.

Методичні вказівки для практичних робіт та виконання самостійної роботи з освітнього компоненту «Тренінг з фаху» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» спеціальності «Публічне управління та адміністрування» заочної форми навчання [Електронне видання] / Антонова С. Є. – Рівне : НУВГП, 2023. – 18 с.

Укладач: Антонова С. Є., к.е.н., доцент кафедри публічного управління, адміністрування та інформаційної діяльності.

Схвалено на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та інформаційної діяльності.

Протокол № 11 від «11» травня 2023 р.

Відповідальний за випуск: Тихончук Л. Х., д.держ.упр., доцент, в.о. завідувача кафедри публічного управління, адміністрування та інформаційної діяльності.

Керівник (Гарант ОП)
к.е.н., доцент

Антонова С. Є.

© С. Є. Антонова, 2023

© НУВГП, 2023

ЗМІСТ

1.	Загальні положення.....	4
2.	Методичні рекомендації з проведення Тренінгу з фаху.....	5
5.	Тематика практичних занять.....	6
19.	Ситуаційні завдання.....	11
21.	Оцінювання знань студентів.....	15
22.	Рекомендована література.....	15

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Тренінг – активний метод навчання, що дозволяє за короткий термін не тільки оволодіти великим об'ємом корисної інформації, а й забезпечити формування та удосконалення відповідних професійних та навичок. Головна мета тренінгу – надати максимально наближені до практичного застосування навички з вироблення і реалізації сфери публічного управління та даміністрування, оцінки тенденцій реформування публічно-управлінської системи, які б можна застосувати у процесі виконання наукових досліджень та майбутній практичній діяльності. У процесі тренінгу здобувач має опанувати відповідну сукупність знань, вмінь та навичок, які повинні сприяти формуванню у здобувачів знань про функціонування системи публічного управління та адміністрування; набуття вмінь та навичок модернізації публічного управління та адміністрування в контексті сучасних викликів та трендів суспільного розвитку.

Метою тренінгу з фаху є набуття навичок критичного аналізу, осмислення, колективного обговорення та обґрунтування висновків з питань публічного управління та адміністрування, що сприятиме кращому засвоєнню матеріалу та його подальшому використанню в процесі набуття навичок оцінки й аналізу процесів функціонування й удосконалення системи публічного управління. Тренінг є активним навчанням із застосуванням міні-лекцій (теоретична основа), ролевих і ділових ігор, дискусій, спеціальних вправ з використанням аудіо-та відео матеріалів для розробки і закріплення навичок і умінь, групових обговорень і аналізу конкретних ситуацій з професійного досвіду учасників. Тренінг з фаху орієнтований на формування переліку ситуативних запитань в межах кожного завдання та пошук адекватних дій для отримання позитивного результату. Метою проведення тренінгу є: ·інформування та набуття студентами нових навичок та умінь; ·опанування новими технологіями; ·зміна погляду на проблему; ·пошук ефективних шляхів вирішення поставлених проблем.

Тренінг з фаху є складовою практичної підготовки студентів, передбаченої навчальними планами. Для проведення практики залучаються навчальні приміщення кафедри публічного управління та адміністрування Національного університету водного господарства та природокористування.

2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПРОВЕДЕННЯ ТРЕНІНГУ З ФАХУ

Тренінг має забезпечувати формування таких компетентностей як:– здатність до розуміння фундаментальних базових ідей наукових шкіл щодо логіки функціонування сфер суспільного життя та публічного управління ними з метою їх адаптування до формулювання мети власного наукового дослідження;– здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері публічного управління та адміністрування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень;– здатність до формування та розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах у сфері публічного управління та адміністрування;– здатність розробляти нові підходи та адаптувати кращі практики, застосовувати й удосконалювати управлінські технології в сфері публічного управління та адміністрування в умовах нових викликів та ризиків.

Тренінг з фаху розрахований на здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування».

Предметом публічного адміністрування є процес досягнення національних цілей та інтересів через організацію діяльності суб'єктів публічної сфери. Метою є сформувати у здобувачів сучасну систему знань про природу та теоретичні засади технології публічного управління та адміністрування з урахуванням процесів модернізації державного управління в Україні, та виробити вміння застосовувати сучасні управлінські технології та інструментарій у практиці публічного адміністрування, в тому числі при наданні публічних послуг.

Основні завдання:

- засвоєння методологічних основ публічного адміністрування;
- оволодіння сучасними підходами до технології роботи з інформацією у публічних установах та технологією роботи з інформацією у системі публічного адміністрування;
- опанування основами службового діловодства у публічних установах та засадами технології ділового спілкування;
- оволодіння інноваційними технологіями публічного адміністрування та вміннями використовувати зарубіжний досвід;
- оволодіння вміннями практичного застосування методологічних основ адміністративного менеджменту;

- опанування навичками та вміннями формувати адміністративний процес в публічній установі;
- оволодіння підходами здійснення діагностичного аналізу системи публічного управління;
- опанування уміннями розробляти технологію виробітки та прийняття управлінських рішень у системі публічного управління;
- оволодіння технологіями організаційної структуризації та управління змінами у системі публічного управління.

Проходження Тренінгу з фаху забезпечує формування у здобувачів вищої освіти:

- загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність працювати в команді.

ЗК 7. Здатність планувати та управляти часом.

- фахових компетентностей:

ФК1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

ФК3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

ФК13. Здатність використовувати джерела управлінської, статистичної інформації для підготовки службових документів.

- програмних результатів навчання:

ПРН2. Застосовувати норми та правила професійного спілкування українською мовою.

ПРН4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

ПРН6. Знати та застосовувати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

3. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття № 1

Тема 1. Моделі та технології публічного адміністрування. Досвід реалізації моделі «New Public Management» на національному, регіональному та місцевому рівнях. Європейська доктрина належного публічного управління. Сутність та значення принципів належного управління (good governance). Транспарентність публічного адміністрування. Сучасні тенденції у публічному адмініструванні.

Складові загальної схеми технології публічного адміністрування та їх взаємозв'язок. Особливості формування схеми технології публічного адміністрування на рівні держави. Складові загальної схеми технології публічного адміністрування на регіональному рівні. Особливості формування схеми технології публічного адміністрування на регіональному та місцевому рівнях. Види систем технологій публічного адміністрування. Характеристика систем технологій публічного адміністрування на рівні держави та регіону.

Практичне заняття № 2

Тема 2. Публічне адміністрування в умовах розвитку інформаційного суспільства.

Основні галузі інформації в сфері публічного управління. Види інформації, що найчастіше використовується в управлінні. Характеристика інформації, що найчастіше використовується в управлінні. Основні джерела інформації публічної організації визначені Законом України «Про інформацію». Джерела правової інформації. Джерела документованої інформації про особу. Основні джерела інформації довідниковоенциклопедичного характеру. Основні джерела соціологічної інформації. Поняття про основні процедури інформаційного процесу. Характеристика основних процедур інформаційного процесу. Методи збору інформації системи державного управління, що найчастіше використовуються. Основні підходи до обробки інформації: кількісна обробка та якісний аналіз. Характеристика первинної обробки інформації. Характеристика вторинної обробки інформації.

Практичне заняття № 3

Тема 3. Форми сучасної адміністративної діяльності.

Адміністративна влада. Основні цикли технології посадової діяльності управлінських працівників. Поняття форми адміністративної діяльності та її співвідношення з функцією управління. Форми управлінської діяльності. Правові та неправові форми державного управління. Специфічні прояви реалізації виконавчої влади як правові форми, які використовують органи виконавчої влади для реалізації своїх владних повноважень у процесі державного управління. Неправові форми управлінської діяльності. Трактують поняття «державна політика». Етапи вироблення державної політики. Регулювання конкуренції як особлива діяльність держави. Види

правовідносин у підприємницькій діяльності. Держава як інститут, що забезпечує захист і розвиток конкуренції. Органи, які забезпечують захист і розвиток конкуренції в Україні, їх завдання, компетенція, повноваження та організаційні засади діяльності.

Практичне заняття № 4.

Тема 4. Публічне адміністрування та публічна влада.

Основні принципи діяльності та функції публічних адміністрацій. Поняття системи публічного адміністрування, її структура, принципи організації. Об'єкти та суб'єкти публічного адміністрування, їх класифікація. Сфери діяльності та компетенція суб'єктів публічного адміністрування. Органи виконавчої влади як суб'єкти публічного адміністрування, їх види, сфери діяльності та компетенція, правові засади організації та діяльності. Недержавні інституції публічного адміністрування. Місцеве самоврядування та його роль у публічному адмініструванні. Роль інститутів громадянського суспільства у публічному адмініструванні. Взаємодія органів публічного адміністрування і громадськості.

Практичне заняття №5.

Тема 5. Ефективність та результативність діяльності публічних адміністрацій.

Інструменти діяльності публічних адміністрацій: переконання, фінансові засоби, правила, організаційні структури. Модель ефективності діяльності публічних адміністрацій. Зовнішні та внутрішні можливості. Організаційні результати: внутрішні і зовнішні. Результати діяльності. Оцінка ефективності діяльності публічної адміністрації з точки зору її клієнтів. Критерії оцінки. Експертні оцінки. Опитування населення. Рівень задоволеності населення. Оцінка ефективності діяльності публічної адміністрації з точки зору їхніх співробітників. Критерії оцінки. Експертні оцінки. Опитування співробітників публічної адміністрації. Високоєфективні організації. Характеристики високоєфективних організацій. Порівняльна характеристика високоєфективних та традиційних організацій. Аутсорсинг адміністративно-управлінських процесів. Упровадження моделей управління якістю в практику публічного адміністрування.

Практичне заняття №6.

Тема 6. Адміністративний процес у публічній установі. Технології управління адміністративним процесом.

Три основні види операцій адміністративного процесу: організаційно-адміністративні, аналітико-конструктивні, інформаційно-технічні. Розподіл адміністративних процесів на функції управління. Визначення технологічної структури адміністративних процесів. Загальний вид моделі управлінської праці. Основні стадії виконання підфункцій (робіт). Класифікація управлінських операцій за функціонально-технологічною ознакою. Поділ управлінських операцій між керівниками, фахівцями і технічними виконавцями. Визначення змісту і характеру організаційно-адміністративних операцій. Основні види організаційно-адміністративних операцій: службово-комунікаційні, координаційні, контрольооцінні. Характеристика службово-комунікаційних операцій. Характеристика координаційних операцій. Характеристика контрольо-оцінних операцій. Загальне визначення інформаційно-технічних операцій. Поділ інформаційно-технічних операцій за їх цільовим призначенням і місцем у процесах управління організацією. Історія розвитку адміністративно-державного управління. Сутність планування адміністративного процесу. Сучасний підхід до планування адміністративного процесу. Ієрархія планів у системі адміністративного менеджменту. Основні аспекти організації адміністративного процесу. Моделі, що можуть бути використані при організації адміністративного процесу. Класифікація моделей, що використовуються в організації адміністративних процесів. Суб'єкти й об'єкти контролю в системі адміністративного менеджменту. Функція контролю в системі адміністративного менеджменту. Форми економічного контролю в системі адміністративного менеджменту. Види контролю в системі адміністративного менеджменту. Визначення адміністративного контролю. Основна мета адміністративного контролю. Механізм адміністративного контролю. Процес здійснення адміністративного контролю. Поняття та зміст публічного контролю у сучасній державі. Визначення мотивації. Визначення мотиву. Визначення стимулу. Наукові теорії мотивації. Концепція партисипативного управління. Особливості мотивації в системі адміністративного менеджменту.

Практичне заняття № 7.

Тема 7. Публічне адміністрування як процес розробки, прийняття та виконання управлінських рішень.

Визначення Особливості управлінських рішень, що приймаються в системі адміністративно-державного менеджменту. Класифікація рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Технології вироблення та прийняття управлінських рішень, що пропонуються наукою управління. Основні етапи підготовки й прийняття державно-управлінських рішень. Основні блоки процесу опрацювання державно-управлінських рішень: виникнення ситуації, що вимагає прийняття рішення; підготовка необхідної інформації; підготовка варіантів рішень; прийняття рішення; організація реалізації прийнятого рішення. Загальнонаукова методологія виробітки й прийняття управлінського рішення. Системний і комплексний підхід щодо вирішення управлінських проблем. Основні методи, що використовуються в процесі виробітки й прийняття управлінського рішення: моделювання, експеримент, економіко-математичні та соціологічні методи. Переговорний процес як специфічний метод, що використовуються в процесі виробітки й прийняття управлінського рішення. Техніка організації і проведення нарад і засідань. Поняття нарад, їх класифікація. Підготовка наради. Проведення наради. Підбиття підсумків наради. Спеціальні види нарад і прийоми їх проведення. Техніка ділових контактів. Техніка контактів із підлеглими. Загальні правила контактів керівника з підлеглими. Видавання завдань. Звіт підлеглого. Критика роботи підлеглого. Контроль роботи. Заохочення і стягнення.

Практичне заняття 8.

Тема 8. Конфлікти та стреси в публічному адмініструванні.

Культура й етика публічного адміністрування. Конфліктологія в системі соціальних наук. Історична традиція в дослідженні проблем конфлікту. Поняття «конфлікту»: різноманітність інтерпретацій, специфічні риси. Предмет і об'єкт конфлікту. Проблема меж конфлікту; його соціальні функції. Головні рушійні сили конфлікту. Механізми управління конфліктами інтересів. Механізм розгортання та підстави політичного конфлікту. Проблема політичної напруженості в суспільстві. Роль влади в управлінні політичними конфліктами. Конфлікт і консенсус як способи їх розв'язання. Конфлікти інтересів в публічному

адмініструванні. Економічний конфлікт як зіткнення інтересів потреб. Ідеологічна конфронтація як ціннісний конфлікт. Конфлікти духовної сфери як ціннісна проблема. Мораль та виховання як профілактика високого рівня конфліктності. Моральні регулятори конфліктів інтересів. Роль освітньо-виховних закладів та інституту сім'ї у регулюванні конфліктів інтересів. Стресоформуючі фактори у публічному адмініструванні. Засоби уникнення стресів. Роль наявних конфліктологічних знань у професійному призначенні публічного службовця. Фактори, які викликають стрес. Профілактика стресових ситуацій. Етика та естетика. Етичні принципи у публічному адмініструванні. Етична інфраструктура публічного адміністрування. Архетипний підхід до визначення етичних норм поведінки публічного службовця. Норма поведінки та мораль. Етичний кодекс публічного службовця. Засоби виховання публічних службовців. Принципи та норми поведінки представників публічного адміністрування. Роль населення у вихованні публічних службовців. Притягнення до відповідальності за порушення етичного кодексу публічного службовця. 13 Поняття іміджу. Стиль публічного службовця. Інтер'єр кабінету публічного службовця. Стиль мовлення та комунікативні здібності публічного службовця. Формування позитивного іміджу та його вплив на ефективність роботи публічного службовця. Службова етика та етикет в публічному адмініструванні. Права та обов'язки публічного службовця. Професійні та особисті якості публічного службовця. Дипломатичний етикет.

4. СИТУАЦІЙНІ ЗАВДАННЯ

Завдання 1 Наведіть риси, які притаманні національній моделі публічного управління на сучасному етапі. Обміняйтеся думками з членами навчальної групи, узагальніть свої висновки та запишіть їх на фліп-чарті. Дайте оцінку розвитку складових публічного управління та обґрунтуйте їх роль в цілісній публічно-управлінській системі. Обґрунтуйте розвиток таких основних властивостей системи публічного управління як цілісність, адаптивність, структурність. Наведіть протиріччя, притаманні процесу формування національної моделі публічного управління та обґрунтуйте можливі шляхи їх подолання. Проілюструйте сформульовані положення конкретними прикладами. Обміняйтеся думками з членами навчальної групи,

узагальніть свої висновки та запишіть їх на фліп-чарті.

Завдання 2 Розгляньте та прокоментуйте систему публічного управління в розрізі основних логічних схем, наведіть основні умови її ефективного функціонування. При аналізі системи публічного управління яка відображає суб'єктнооб'єктні взаємозв'язки визначте умови, які забезпечують налагодження ефективної взаємодії між суб'єктами та об'єктами публічного управління. Назвіть причини низької дієвості нормативних актів, що регламентують налагодження взаємодії між органами публічної влади і громадськими інституціями в процесі формування публічно-управлінських механізмів. Окресліть напрямки підвищення рівня розвитку окремих елементів (суб'єкта і об'єкта) системи публічного управління. Охарактеризуйте систему публічного управління враховуючи його суспільно-політичну природу, представте її схематично. На прикладі конкретного об'єкта публічного управління проаналізуйте відповідність елементів системи один одному та дайте оцінку рівню формування публічноуправлінського механізму. Використовуючи дану схему здійсніть оцінку процесів реформування публічного управління в Україні. Проаналізуйте систему публічного управління в аспекті врахування та приведення у відповідність до встановлених вимог суб'єктивного фактора. Наведіть конкретні приклади формування системи публічного управління з відображенням розвитку суб'єктивного фактору. Примітка: Запишіть думки, що панують у групі на фліп-чарті. Порівняйте ваші результати в межах групи, проведіть дискусію та узагальніть колективну думку на фліп-чарті.

Завдання 3 Розгляньте принципи публічного управління та проаналізуйте рівень їх врахування в процесі вироблення публічно-управлінських механізмів. Виберіть один із принципів або одну закономірність публічного управління і розкрийте їх зміст. Наведіть конкретні приклади врахування цього принципу або даної закономірності у сфері публічного управління. Примітка: Запишіть думки, що панують у групі на фліп-чарті. Порівняйте ваші результати в межах групи, проведіть дискусію та узагальніть колективну думку на фліп-чарті.

Завдання 4 Побудуйте функціональну структуру реалізації однієї з функцій публічного управління. Висловіть свої думки стосовно рівня

ефективності організаційної структури реалізації функції публічного управління. Дайте оцінку ефективності функціональної структури публічного управління конкретною сферою, сектором (іншими об'єктами). Здійсніть аналіз розподілу функцій між органами влади в процесі управління конкретним об'єктом. При цьому особливу увагу зосередьте на виявленні дублювання функцій, і функцій, які не знайшли належного закріплення в положеннях конкретних органів влади. Узагальніть думки щодо вибору конкретних шляхів підвищення ефективності функціональної структури публічного управління певною сферою суспільного життя, сектором, регіоном, територіальною громадою. Примітка: Запишіть думки, що панують у групі на фліп-чарті. Порівняйте ваші результати в межах групи, проведіть дискусію та узагальніть колективну думку на фліп-чарті

Завдання 5 Здійсніть оцінку діяльність органів влади щодо залучення інвестицій, здійснення заходів з поліпшення інвестиційного клімату в окремому регіоні та наведіть рекомендації щодо її удосконалення. Використовуючи дані Державної служби статистики України здійсніть вибірку показників, які характеризують економічний розвиток, розвиток інфраструктури, підприємництва, людські ресурси, за останні два роки та на основі їх порівняння дайте оцінку діяльності органів державної влади щодо залучення інвестицій та здійснення заходів з поліпшення інвестиційного клімату в регіоні. Наведіть рекомендації щодо удосконалення діяльності місцевих органів влади в питаннях поліпшення інвестиційного клімату у регіоні.

Завдання 6 Здійсніть аналіз реалізації Стратегії реформування державного управління на 2016–2020 роки та окресліть мету й завдання Стратегії реформування державного управління України на 2022–2025 роки. Оцініть рівень досягнення мети й реалізації завдань Стратегії реформування державного управління на 2016–2020 роки. Визначте й обґрунтуйте вплив основних чинників на реалізацію Стратегії реформування державного управління на 2016–2020 роки. Обґрунтуйте, який досвід реформування державного управління слід врахувати в процесі реалізації Стратегії реформування державного управління України на 2022–2025 роки.

Матеріали для опрацювання

Стратегія реформування державного управління на 2022–2025 роки

Паспорт реформи державного управління (логічна модель) на 2022–2025 роки

Презентація «Стратегія реформування державного управління на 2016–2020 роки» (.pdf , 1.35 Мб)

Презентація «Спроможні міністерства як драйвери реформ Уряду» (18.08.2017) (.pdf , 1.76 Мб)

Стратегія реформування державного управління на період до 2021 року (.pdf , 1.63 Мб)

Звіт про виконання у 2016 році Стратегії реформування державного управління на 2016-2020 рр (.pdf , 480.65 Кб)

Звіт про виконання у 2016-2017 роках

Стратегії реформування державного управління України на 2016-2020 роки

Додаток 3.4 Стан досягнення індикаторів Стратегії реформування державного управління України на 2016-2020 роки

Додаток 3.5 Стан виконання плану заходів з реалізації Стратегії реформування державного управління України на 2016-2020 роки

Звіт про виконання у 2018 році Стратегії реформування державного управління України на 2016-2020 роки (.pdf , 6.98 Мб)

Report on Implementation of Ukraine's 2016-2020 Strategy for Public Administration Reform (.pdf , 6.49 Мб)

Паспорт реформи державного управління (логічна модель) (.pdf , 141.09 Кб)

Passport of Public Administration Reform (logic model) (.pdf , 1.18 Мб)

Методика Leanengineering ОРП 20.06.19_Додатки-КР.pdf (.pdf , 273.75 Кб)

Методика ОРП-на 20.06.19-КР.pdf (.pdf , 348.10 Кб)

Звіт про виконання у 2019 року Стратегії реформування державного управління (.pdf , 7.53 Мб)

Вебресурс про реформу державного управління

Вебсайт про законопроект про адміністративну процедуру

Дослідження громадської думки «Сприйняття державного управління та державної служби громадянами України» (лютий 2021 року)

Звіт про виконання у 2020 році Стратегії реформування державного управління України.

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Оцінювання результатів *поточної роботи* (завдань, що виконуються на практичних, індивідуальних заняттях та консультаціях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями:

Розрахункові завдання, задачі, (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Ситуаційні вправи, конкретні ситуації та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Позитивні оцінки виставляються тільки тим студентам, які виконали всі види навчальної роботи, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни і набрали за результатами поточного контролю не менше 60 балів.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Конституція України. К. : Паливода А. В., 2020. 72 с.
2. Адміністративне право України : підручник / За заг. ред. д.ю.н., проф. Коломоєць Т. О. Київ : Істина, 2008. 880 с.

3. Баймуратов М. А. Европейские стандарты локальной демократии и местное самоуправление в Украине. Харків : Одиссей, 2000. 80 с.

4. Білозерська Т. О. Реформування публічної адміністрації в Україні як крок до європейської інтеграції. *Форум права*. 2007. № 2. С. 11–19.

5. Василевська Т. Е. Етика державних службовців і запобігання конфлікту інтересів : навч.- метод. матеріали. Київ : НАДУ, 2013. 76 с.

6. Гавкалова Н. Л., Грузд М. В. Взаємодія органів публічної влади та інститутів громадянського суспільства. *Актуальні проблеми економіки*. 2014. № 10(160). С. 281–290.

7. Енциклопедія державного управління. У 8 т. Т. 8 : Публічне врядування / наук.-ред. кол. : В. С. Загорський та ін. Львів : ЛРІДУ, НАДУ, 2011. 712 с.

8. Лазор О. Д., Лазор О. Я., Юсень І. Г. Основи публічного управління та адміністрування. К. : Ліра К, 2019. 268 с.

9. Публічне адміністрування в Україні : навч. посіб. / за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В. В. Корженка, к.е.н., доц. Н. М. Мельтюхової. Харків : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2011. 306 с.

10. Публічне управління: навчальний посібник / А. В. Стасишин, Г. В. Капленко, Г. О. Комарницька, О. В. Герасименко та ін. ; (за заг. ред. А.В. Стасишина). Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 460 с.

11. Публічне адміністрування: навч. посіб. / А.С. Даниленко та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора, академіка НААН України Даниленка А. С., д-ра екон. наук, професора Юхименка П. І., д-ра екон. наук, доцента Сокольської Т. В. К. : Центр учбової літератури, 2019. 288 с.

12. Місцеве самоврядування : понятійно-термінологічний словник / Сазонець І. Л., Якимчук А. Ю., Зима І. Я., Тихончук Л. Х. та ін. ; за редакцією І. Л. Сазонця. Рівне : НУВГП, 2020. 172 с.

13. Наукові основи та імплементація світових практик місцевого самоврядування і об'єднання територіальних громад :

колективна монографія / Сазонець І. Л., Алейнікова О.І. та ін. : За наук. ред. д.е.н., проф. Сазонця І. Л. Рівне : Волин. Обереги, 2017. 216 с.

Допоміжна

1. Герасименко О. В., Семен І. В. Комунікації та інформаційний простір в управлінні та розвитку територіальної громади. *Молодий вчений*. 2019. № 11. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/ua/archive/75/>

2. Герасименко О. В., Лазорко Л. П., Калагурка С. Т. Особливості мотиваційної філософії державних службовців в Україні. *Економіка та суспільство*. № 19. 2018. С. 128-133. URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/19_ukr/19_2018.pdf

3. Герасименко О. В. Сплавінська А. Ю., Павлів М. А. Прозорість і відкритість інформації як запорука запобігання корупційним проявам в органах державної влади. *Молодий вчений*. № 11 (63). 2018. С. 975–978. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/11/224.pdf>.

4. Місцеве самоврядування як системне утворення у публічній владі. URL: <http://bo0k.net/index.php?p=article&id=13196>.

5. Молдован Е.С. Напрями запобігання та протидії корупції на державній службі: моральноідеологічний аспект. URL: academy.gov.ua/ej/ej12/txts/10mesmia.pdf.

6. Стан та перспективи децентралізації публічної влади в Україні. URL: <http://webcache.googleusercontent.com>.

7. Щодо активізації взаємодії організацій громадянського суспільства із органами державної влади: аналіт. зап. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/881>.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Верховна Рада України, законодавство України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/a#Find>.

2. Офіційний Web-сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>.

3. Офіційний Web-сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.

4. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
5. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
6. Наукова бібліотека Східноукраїнського національного університету імені Даля. URL: <http://www.library.snu.edu>.
7. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, пл. Короленка, 6). URL: <http://libr.rv.ua/>.
8. Рівненська централізована бібліотечна система (Київська, 44, Рівне URL: <https://www.facebook.com/cbs.rivne/>).
9. Про Національну програму інформатизації: Закон України від № 554-IX від 13.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80#Text>.
10. Про інформаційні агенства: Закон України № 2704-VIII від 25.04.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
11. Цифровий репозиторій ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/>.
12. Цифровий репозиторій Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/568>.
13. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: http://nuwm.edu.ua/MySql/page_lib.php.